

Sortbroget Dansk Malke race, anno 1965 (SDM-1965)

Som det fremgår af beskrivelsen af Jysk Kvæg, så tillod avlsforeningen for Sortbroget Jysk Malkek­væg (SJM) fra 1949, at Jysk Kvæg blev krydset med Hollandsk Kvæg, og at disse krydsningsdyr kunne optages i stambogen. Racebetegnelsen blev samtidig ændret til Sortbroget Dansk Malke race (SDM).

Den type SDM, der blev resultatet af indkrydsningen af hollandsk sortbroget kvæg på det Jyske Kvæg, var en kombinationsrace, som forenede gode anlæg for mælkeydelse med trivelighed og god slagte­kvalitet. Fra omkring midten af 1960'erne har avlsforeningen for SDM i stort omfang benyttet sæd fra tyre af den sortbrogede Holstein-Friesian race (HF) fra USA og Canada, og i dag er den overvejende del af generne i de sortbrogede køer af Holstein-Friesian oprindelse.

Holstein-Friesian racen stammer oprindeligt fra det hollandske sortbrogede kvæg, men er i Nordamerika fremavlet til en specialiseret malke race. Det er store køer med høj mælkeydelse og gode malkeorganer, men slagte­kvaliteten er ikke så god som for SDM-1965. Sortbrogede køer er nu dominerende i danske malkek­vægsbesætninger.

Fænotype

Racen er sortbroget, og både køer og tyre har horn. En udvokset ko vejer omkring 600 kg, og højden er 133 cm (højden er gennemsnittet af køer, der er registreret i Stambog SDM-65). En udvokset tyr vejer 1050 kg og er 145 cm høj. Racen er en malke race med gode kød­produktions­egenskaber.

I begyndelse af halvfyrdserne var vægt og højde for 1. kalvs køer af SDM ved Afkomsprøverne på henholdsvis 567 kg og 131 cm. Brystomfang, brystdybde og hoftebredde var henholdsvis 199, 72 og 57 cm.

Reproduktion

Alderen ved første inseminering ligger mellem 503 og 523 dage. Vægten ved første inseminering ligger mellem 350 og 362 kg. Drægtighedsprocenten ligger omkring 44,8 %, og der bruges i gennemsnit 1,9 insemineringer pr. drægtighed. Det er mest normalt med én enkelt kalv pr. drægtighed, men der ses også tvillinger. Den gennemsnitlige fødselsvægt for kalve ligger i gennemsnit på 38 kg. Der observeres ca. 7,1 % dødfødte kalve. 9,3 % af kælvningerne betegnes som lidt besværlige, mens 7,1 % er meget besværlige.

Der er indsamlet et stort lager af sæd fra SDM-tyre fra midten af 1960'erne.

Produktionsegenskaber

Der fås både mælk og kød fra racen. Produktionen ligger på 5987 kg mælk i en 304 dages ydelse, og fedt- og proteinprocenten er henholdsvis 4,4 % og 3,68 %. Tyrekalvene har en daglig tilvækst på 1131 g og en fodereffektivitet på 3,58 FE/kg. Slagteprocenten ligger på 54,8 med en klassificering på 8,1 svarende til god muskelfylde.

Sygdom

Den hyppigste afgangårsag for SDM-1965 er yverlidelser.

Antal avlere (2007): 10

Population (2007):

Hundyr ældre end 2 år: 25 Avlstyre: 6

Fænotype:

Vægt: Køer: 600 kg; Tyre: 1050 kg
Højde: Køer: 133 cm; Tyre: 145 cm

Produktion (304 dage):

Mælk: 5987 kg
Fedt: 4,4 %
Protein: 3,68 %
Slagteprocent tyrekalve: 54,8 %
Klassificering: 8,1 (EUROP)

Reproduktion:

Drægtighedsprocent: 44,8 %
Dødfødte kalve: 7,1 %

Dyretilskud (2010):

Hundyr: 22
Handyr: 0